Beleidsplan veiligheid en gezondheid

2020

Kinderdagverblijf Moederskind
Balijelaan 54a
3521 GV Utrecht
Tel.: 030-7600505
Email: info@moederskind.com
Website: www.moederskind.com

Inleiding

Voor jullie ligt het beleidsplan veiligheid en gezondheid van kindercentrum Moederskind. Met behulp van dit beleidsplan wordt inzichtelijk gemaakt hoe we op onze locatie werken. Met als doel de kinderen en medewerkers een zo veilig en gezond mogelijke werk, speel en leefomgeving te bieden, waarbij kinderen beschermd worden tegen risico's met ernstige gevolgen en leren omgaan met kleine risico's . Dit beleidsplan is geldig vanaf 1 januari 2020. Dit beleidsplan is tot stand gekomen aan de hand van de huidige protocollen, risicomonitor en huidige manier van werken. De pedagogisch medewerkers hebben gedurende het jaar meegedacht tijdens teamvergaderingen en werkoverleggen. Aan de hand van de huidige informatie en de uitkomsten van de teamvergaderingen/werkoverleggen is dit beleidsplan tot stand gekomen en zijn er waar nodig maatregelen opgesteld voor verbetering. Wanneer er wijzigingen zijn gedurende het jaar 2020, zal het beleidsplan veiligheid en gezondheid worden aangepast, zodat deze actueel blijft.

Chantal van der Hoeff en Wilma Schaarman (locatiemanagers) zijn eindverantwoordelijke voor het beleidsplan veiligheid en gezondheid. Een beleid komt in de praktijk echter pas goed tot zijn recht als alle medewerkers zich betrokken voelen en het beleid uitdragen. Daarom zal er tijdens elk teamoverleg een thema, of een onderdeel van een thema, over veiligheid en gezondheid op de agenda staan. Zo blijven we scherp op onze werkwijzen en kunnen we bij veranderingen in de omgeving of situatie, direct controleren of het beleid al dan niet moet worden aangescherpt.

Veel protocollen in de kinderopvang zijn gestoeld op veiligheid en gezondheid in dit beleidsplan zijn de volgende hoofdstukken terug te vinden.

- Grote risico's
- Omgang met kleine risico's
- Specifieke thema's uitgelicht
- EHBO
- Beleidscyclus
- Ondersteuning en melding van klachten.

Andere protocollen, waaronder het calamiteitenplan, zijn in te lezen op de locatie.

Inhoudsopgave

1.Grote risico's **5**

1.1 Fysieke veiligheid
- 1.1.1 Vallen van hoogte
- 1.1.2 Verstikking
- 1.1.3 Vergiftiging
- 1.1.4 Verbranding
- 1.1.5 Spelen met snelheid
- 1.1.6 Spelen met gevaarlijke voorwerpen

1.2 Sociale veiligheid
- 1.2.1 Grensoverschrijdend gedrag
- 1.2.2. Protocol kindermishandeling en grensoverschrijdend gedrag
- 1.2.3 Vermissing

1.3 Gezondheid
- 1.3.1 Ziektekiemen
- 1.3.2 Medisch handelen
- 1.3.2 Binnenmilieu
- 1.3.3 Buitenmilieu

2. Kleine risico's **32**

3. Specifieke thema's uitgelicht **33**

3.1 Vier ogen principe
- 3.1.1. Personeelsbezetting
- 3.1.2 Transparantie van het gebouw
- 3.1.3 De slaapruimte
- 3.1.4 Uitstapjes KDV
- 3.1.5 Preventieve functie van cameratoezicht
- 3.1.6 Klusjesmannen/schoonmakers

3.2 Achterwacht regeling
- 3.2.1 3 uurs regeling
- 3.2.2 Calamiteiten
- 3.2.3 Achterwacht

4. EHBO **36**

4.1 Overzicht EHBO'ers

5. Beleidscyclus **37**

5.1 Communicatie
5.2 Ondersteuning en melding van klachten

Bijlagen: **39**
Regels en afspraken met kinderen
Meldcode Moederskind
Formulier 21

1. Grote risico's

Inleiding
In dit hoofdstuk beschrijven we de belangrijkste grote risico's die op moederskind kunnen leiden tot ernstige ongevallen, incidenten of gezondheidsproblemen. De risico's zijn onderverdeeld in drie categorieën: fysieke veiligheid, sociale veiligheid en gezondheid. Per categorie hebben we maximaal vijf belangrijke risico's benoemd met de daarbij horende maatregelen die zijn of worden genomen om het risico tot het minimum te beperken. Voor de overige risico's verwijzen we naar de map Risicomonitor 2.0, waarin de complete risico inventarisatie is opgenomen. Deze is uitgevoerd in april 2019.

1.1 Fysieke veiligheid

Ten aanzien van fysieke veiligheid hebben we de volgende risico's gedefinieerd als grote risico's.

- Vallen van hoogte
- Verstikking
- Vergiftiging
- Verbranding
- Spelen met snelheid
- Spelen met gevaarlijke voorwerpen

1.1.1 Vallen van hoogte

Risico	Geldt voor groep	Afspraken	Wanneer besproken
Kind valt uit de box	Aapjes	Speelgoed dat als opstap kan dienen wordt uit de box gehaald. Kinderen vanaf 1,5 jaar zetten we niet meer in de hoge box.	

Kind glijdt uit kinderstoel of valt uit kinderstoel	Aapjes Welpjes Beertjes Dolfijntjes	Kinderen zitten altijd vast met een riempje. Voldoende afstand bewaren tussen de tafel en de stoel, zodat het kind zich niet kan afzetten. Met inzetten en uithalen van de kinderstoel wordt het kind begeleidt. Kinderen in de kinderstoel zitten naast de pedagogisch medewerker.	
Kind valt uit (boven) bed	Aapjes Welpjes Beertjes Tijgertjes Dolfijntjes	Protocol veilig slapen P 404 Sluit de bedden goed af en controleer de sluiting nadat het kind op bed is gelegd. We brengen kinderen één voor één naar bed i.v.m. de veiligheid en de volledige aandacht. Wanneer een bedje niet veilig is, hang dan hier een bordje op en geef dit door aan de manager.	

Kind valt van de trap	Alle groepen	Afsluiten deur naar de trap pauzeruimte en bso ruimte de uiltjes. Zorg dat het traphek dicht zit. Afspraak is op de trap lopen we, we rennen niet en houden de leuning vast.	
Kind valt van de verschoontafel	Aapjes Beertjes Welpjes Dolfijntjes Tijgertjes	Kinderen die lopen, klimmen onder begeleiding van de medewerker het trapje op. Tijdens het verschonen loopt de medewerker niet weg, ze blijft ten allen tijde bij het kind. Alle spullen die nodig zijn worden gepakt, voordat het kind verschoond gaat worden.	

1.1.2 Verstikking

Risico	Geldt voor groep	Afspraken	Wanneer besproken
Kind stopt kleine voorwerpen in mond, neus of oren	Aapjes Welpjes Beertjes Dolfijntjes Tijgertjes	Gebruik geen speelgoed kleiner dan 3,2 cm in een groep met alleen kinderen jonger dan 3 jaar. Berg speelgoed met kleine onderdelen op in een afgesloten doos. Speelgoed waar de kleine kinderen niet mee mogen spelen alleen tevoorschijn halen als zij op bed liggen. Als groot en klein samen spelen , speel dan met het speelgoed van de kleintjes of speel zelf mee. Laat de grotere kinderen hun eigen speelgoed goed opruimen na gebruik. Controleer speelgoed regelmatig op kapotte en losse onderdelen en verwijder speelgoed dat stuk is.	
Kind blijft met koordje van	Alle groepen	Ouders verzoeken geen kleding aan te trekken met koorden.	

capuchon achter speeltoestel hangen		Als er kleding met koorden zijn, dan koordjes goed vastmaken en bij overdracht melden.	
Kind trekt plastic zak over het hoofd	Alle groepen Kantoor Voorraadhok	Berg plastic zakken hoog op, of in een kastje met slot. Hekje naar de keuken dicht doen. Kastje op slot.	
Speengedeelte wordt van fopspeen afgebeten en kind krijgt deze achter in de keel	Aapjes Welpjes Beertjes Dolfijntjes Tijgertjes	Vervang spenen regelmatig. Controleer voor gebruik of spenen nog heel zijn (zonder scheurtjes en andere beschadigingen). Fopspenen worden één keer in de week uitgekookt.	
Kind krijgt koordje van speelgoed om de nek	Alle groepen	Koordjes en strikjes aan speelgoed mogen niet langer zijn dan 22 cm. Controleer regelmatig of stiksel van speelgoedbeesten niet loslaat.	
Kind stikt in fruit of groente	Alle groepen	Druiven en tomaten worden in vieren gesneden. Kinderen onder de 1 jaar krijgen geen druiven of tomaten	

1.1.3 Vergiftiging

Risico	Geldt voor groep	Afspraken	Wanneer besproken
Kind heeft toegang tot sigaretten	Alle groepen	Tassen met sigaretten zijn opgeborgen in hoge kast, afgesloten kast of tassen/jassenruimte pedagogisch medewerkers. Roken gebeurd niet binnen het kindercentrum of voor de ingang. Peuken worden opgeruimd.	
Kind komt in contact met schoonmaakmiddelen	Alle groepen Voorraadhok schoonmaakhok	Schoonmaakmiddelen worden hoog opgeborgen in de kast. Voorraadhok en schoonmaakhok zijn altijd op slot.	

1.1.4 Verbranding

Risico	Geldt voor groep	Afspraken	Wanneer besproken
Kind verbrand door de zon	Alle groepen	Protocol extreem weer P302 Zorg ervoor dat kinderen zoveel mogelijk een t-shirtje of hoofdbedekking (bijvoorbeeld petje of hoedje) dragen. Smeer kinderen een half uur voordat ze naar buiten gaan in en herhaal om de twee	

		uur met een zonnebrandmiddel met een factor 30. Kinderen jonger dan 1 jaar volledig uit de zon houden. Niet tussen 12.00-15.00 uur buiten spelen.	
Kind trekt aan snoer waterkoker en krijgt kokend water over zich heen	Alle groepen	Wanneer het water gekookt heeft, direct legen in thermoskan en overig water weggooien, waterkoker leeg op het aanrecht terugzetten. Waterkoker achteraan op het aanrecht plaatsen.	
Kind komt in contact met elektriciteit door kapotte snoeren of stopcontacten	Alle groepen	Plaats kind-veilige wandcontactdozen. Controleer regelmatig of stopcontactbeveiligers nog op de stopcontacten zitten. Breng een kabelgoot aan waarin losse snoeren worden opgeborgen.	
Kind krijgt hete thee over zich heen	Alle groepen	Bewaar thee in thermoskannen Drink geen thee als kinderen op schoot zitten. Drink thee uit kopjes met oor, zodat deze makkelijk vast te pakken zijn.	

		Zet thee kopjes ver op tafel of hoog op de kast of aanrecht, zodat kinderen er niet bij kunnen. Drink je thee rustig aan tafel op.	
Kind brandt zijn mond aan warm eten	Alle groepen	Let bij het serveren van het warme eten erop dat de temperatuur niet te hoog is.	

1.1.5 Spelen met snelheid

Risico	Geldt voor groep	Afspraken	Wanneer besproken
Kind botst tegen ander kind	Alle groepen	Na de lunch spelen de kinderen in de binnengang. Daar mogen de kinderen rennen. We leren de kinderen dat ze goed op elkaar moeten letten. Er is altijd toezicht in de binnengang.	
Kind valt met skateboard of skeelers	BSO	Kinderen mogen alleen op een skateboard of met skeelers als zij alle bescherming dragen. (Hoofd, knieën, polsen en elleboog)	
Kind wordt omver gereden door loopauto	Alle groepen	In de speelhal wordt gebruik gemaakt van loopauto's. Als er kinderen van 0-1 jaar in de speelhal zijn, wordt er met de auto's alleen aan de achterzijde van de speelhal gereden. We bakenen de voorkant af met speelblokken	

Kind wordt omver gereden door fiets	Alle groepen	Fietsen doen de kinderen buiten. Er wordt buiten alleen gefietst op de tegels. Het gras is vrij van rijdend materiaal	

1.1.6 Spelen met gevaarlijke voorwerpen

Risico	**Geldt voor groep**	**Afspraken**	**Wanneer besproken**
Kind pakt gereedschap	BSO	Op de BSO zijn hamers en scherpe messen aanwezig. Deze liggen hoog opgeborgen. De hamers en scherpe messen worden alleen gebruikt door kinderen van 7 jaar en ouder en enkel alleen onder begeleiding van een pedagogisch medewerker De regels voor het gebruik van het gereedschap wordt voor iedere activiteit doorgenomen met de kinderen. Het gereedschap wordt na gebruik gecontroleerd op volledigheid alvorens het opgeborgen wordt. Voor het werken met hamers zijn er veiligheidsbrillen, deze worden altijd gedragen tijdens deze activiteiten. Als de kinderen meedoen met 'timmeractiviteiten' dragen zij dicht schoeisel.	

		Bij vakantieactiviteiten waar gebruik wordt gemaakt van gevaarlijke voorwerpen, vragen we vooraf toestemming aan de ouder.	

1.2 Sociale veiligheid

Ten aanzien van sociale veiligheid hebben we de volgende risico's gedefinieerd als grote risico's.

- Grensoverschrijdend gedrag
- Vermissing

1.2.1 Grensoverschrijdend gedrag

Grensoverschrijdend gedrag door volwassene of kinderen kan een enorme impact hebben op het welbevinden van het getroffen kind. Onder grensoverschrijdend gedrag verstaan we seksuele, fysieke en psychische grensoverschrijdingen. Op Moederskind heeft dit dan ook bijzondere aandacht. We hebben de volgende maatregelen genomen om grensoverschrijdend gedrag met elkaar te voorkomen en wat te doen als we merkten dat het toch gebeurt:

- We streven binnen Moederskind naar een open aanspreekcultuur. We spreken elkaar aan, wanneer we het gevoel hebben of zien dat een collega niet handelt volgens de regels, of ongewenste intimiteiten vertoont. We leggen de nadruk op openheid en collegialiteit, zodat de ruimte ontstaat met elkaar in gesprek te gaan en te blijven.
  Aanspreekbaar handelen is dan ook een competentie die mee wordt genomen in gespreksvoering met pedagogisch medewerkers, van werkoverleg tot functioneringsgesprek.
- In het pedagogisch beleidsplan hebben we opgenomen dat kinderen wordt geleerd hoe je met elkaar om kunt gaan, waarbij respect is voor normen en waarden. Zo weten kinderen wat wel en niet toelaatbaar is en wat gepast en ongepast gedrag is.
  Dit doen we aan de hand van omgangsregels:
  Wij vinden iedereen evenveel waard en behandelen iedereen gelijk.
  Wij doen niet aan pesten, uitlachen, vooroordelen of discriminatie
  Wij hebben respect voor elkaar en voor ieders manier van leven en denken
  Wij horen er allemaal bij
  Wij spelen samen en sluiten niemand buiten
  Wij lachen samen, maar lachen elkaar niet uit
  Wij doen elkaar geen pijn
  Wij maken geen spullen stuk en ruimen onze eigen spullen op
  Wij wachten op ons beurt en denken even na voor wij iets zeggen
  Wij helpen elkaar

De volgende maatregelen worden genomen om grensoverschrijdend gedrag te voorkomen:

- Alle pedagogisch medewerkers hebben een Verklaring Omtrent Gedrag (VOG) en worden sinds maart 2018 continu gescreend. Ze zijn opgenomen in het personenregister en gekoppeld aan Moederskind
- We werken met een vier-ogenbeleid, deze wordt verder uitgewerkt in hoofdstuk 3
- Pedagogisch medewerkers kennen het vier-ogenbeleid
- Het vier-ogenbeleid wordt goed nageleefd

- Er is een protocol wat te doen als kindermishandeling wordt vermoed, dit protocol zal jaarlijks vanaf 2018 in een teamvergadering besproken worden.

1.2.2 Kindermishandeling

We werken bij Moederskind met het protocol kindermishandeling en grensoverschrijdend gedrag voor de kinderopvang. (P409). Dit protocol is opgenomen in ons procedureboek en wordt jaarlijks behandeld in een teamvergadering. Tijdens de werkoverleggen die iedere zes weken plaatsvinden bespreken we kinderen met opvallend gedrag en zorgkinderen. Als er zorgkinderen zijn starten we met het invullen van Formulier 20 signaleren opvallend gedrag. In dit formulier is de meldcode kindermishandeling opgenomen. In januari 2019 is Chantal van der Hoeff (locatiemanager) geschoold voor de functie aandachtsfunctionaris kindermishandeling en huiselijk geweld. In de bijlagen van dit stuk staat ons eigen protocol voor de meldcode en formulier F20. Het gehele protocol kindermishandeling en grensoverschrijdend gedrag voor de kinderopvang is in te zien bij onze locatiemanagers op het kantoor.

1.2.3 Vermissing

Risico	Geldt voor groep	Afspraken	Besproken
Kind wordt vermist op de opvang	Alle groepen	Protocol vermissing kind. Meld je naaste collega dat je een kind mist en draag de zorg voor andere kinderen over. Blijf kalm, denk helder na. Wanneer heb je het kind voor het laatst gezien? Wat was het kind aan het doen? Waar zou het mis kunnen zijn gegaan? Bekijk eerst goed alle groepen (beneden en boven), gangen en slaapkamers van het kindercentrum. Roep ondertussen het kind. Kijk ook op plaatsen waar kinderen zich kunnen verbergen. Het kan voorkomen dat een kind zich verstopt en dan in slaap valt. Schakel meerdere collega's in om te helpen zoeken. Als het kind niet in het gebouw te vinden is, ga dan buiten zoeken. Neem als het kan een foto van het kind mee. Neem een telefoon mee, zodat je bereikbaar bent, mocht een collega het kind vinden. Vraag aan voorbijgangers of zij een kind hebben gezien.	

		Zoek buiten eerst op de plekken waar het kind gevaar zou kunnen oplopen (water, putten, parkeerplaatsen etc.). Een andere collega die niet aan het zoeken is brengt de locatiemanager/directie van het kindercentrum op de hoogte. Wanneer de situatie het toelaat zal de locatiemanager/directie helpen met zoeken, of zal de coördinatie van de zoekactie op zich nemen. Indien aanwezig neemt de locatiemanager/directie (of de pedagogisch medewerker) contact op met de ouders indien het kind niet binnen 15 minuten wordt gevonden. Na de 15 minuten zoeken belt de locatiemanager/directie (bij afwezigheid de pedagogisch medewerker) de politie: 0900 – 8844. Zorg voor een signalement. Noteer de naam van de politiefunctionaris die je geholpen heeft aan de telefoon en, zodra dat bekend is, de naam van de politiefunctionaris die als je contactpersoon aangewezen is. Bespreek met de politiefunctionaris welke acties je verder dient te ondernemen. Indien mogelijk vangt de locatiemanager/directie de ouders op wanneer zij op het kinderdagverblijf arriveren, anders de pedagogisch medewerker van de groep. In samenwerking met de politie wordt er een plan van aanpak gemaakt. Als het vermiste kind terecht is: Informeer je de politie als deze ingeschakeld is.	

		Informeer je vervolgens alle andere betrokkenen die weten dat het kind vermist is. Is het belangrijk om na te gaan wat de reden voor de vermissing was, zodat een herhaling voorkomen kan worden.	
Kind wordt vermist tijdens uitstapje	BSO	Protocol uitstapjes. De kinderen van de BSO gaan in vakanties regelmatig op uitstap. Voordat het uitstapje plaatsvindt, kijkt de pm'er welke risico's het uitstapje met zich mee kan brengen. Als zij op uitstap gaan, gaan ze veelal te voet of met het openbaar vervoer. Soms worden er auto's geregeld. De kinderen zitten vast met een gordel en op een kind veilig zitje. We vervoeren de kinderen zoveel mogelijk achterin. Tijdens uitstapjes dragen de kinderen de hesjes van moederskind. De medewerkers gaan nooit alleen op uitstap. Er gaat altijd een tweede volwassene mee. Bij uitzondering zijn het uitstapjes in de buurt van Moederskind, zoals de boog, supermarkt, bakker, reisbureau waar de pm'ers alleen met de kinderen naar toe gaan. Er gaan niet meer kinderen mee dan is toegestaan. Als het om risicovolle uitstapjes gaat als zwemmen, strand, drukke bezochte speeltuinen, wordt er met de manager gekeken naar het kindaantal, groepssamenstelling en of we het verantwoord vinden.	

		Als we met de kinderen op uitstap gaan, vragen we toestemming van de ouder Als een kind de groep kwijtraakt of wegloopt tijdens een uitstapje stelt de pedagogisch medewerker in overleg met collega medewerker alles in het werk om het kind terug te vinden, zoals zoeken in de directe omgeving en de naam van het kind (om)roepen. Als het kind niet gevonden wordt informeert de pedagogisch medewerker de locatiemanager. De locatiemanager informeert de ouders van het kind. Indien nodig wordt er melding gemaakt bij de politie. Kinderen hebben met een uitstap altijd het mobiele nummer van de pedagogisch medewerker bij zich. We leren de kinderen hulp te vragen van omstanders, zodat zij ons ook weer terug kunnen vinden. Omstanders kunnen ons bellen op het mobiele nummer. Er is een centrale plek waar we samenkomen als je de weg kwijt bent. Deze wordt samen met de kinderen bepaald. Er is altijd iemand op de centrale plek aanwezig.	
Kind wordt vermist tijdens breng en haaltijden school	BSO	Protocol vermissing kind . We halen de kinderen lopend op van school. Als we de kinderen gaan halen, hebben we een mobiele telefoon mee, de ophaallijst en dragen we een bodywarmer met het logo van Moederskind.	

		Kinderen van 8 jaar en ouder mogen na toestemming van de ouder zelfstandig naar de BSO of spelen bij een vriendje/vriendinnetje Controleer bij het ophalen op school altijd aan de hand van de ophaallijst of alle kinderen van die dag aanwezig zijn. Zijn er kinderen niet of nog niet, informeer dan bij de leerkracht of het kind vandaag aanwezig was op school. Bel naar Moederskind om te vragen of zij contact willen opnemen met ouders. Als Moederskind terug belt dat het kind terecht is, dan pas mag je teruglopen met de kinderen naar Moederskind.	
Kind is niet veilig doordat een onbekende/ongewenst persoon de ruimte binnenkomt	Alle groepen	De voordeur is altijd dicht Iedereen die bij Moederskind naar binnen wil, moet aanbellen bij de groep. De groep kan met een camera zien wie er voor de deur staat. De medewerker vraagt altijd: Wie is daar? Als wij de persoon niet kennen, doen wij de deur niet open. Wij verzoeken de ouders ons te informeren wie er (anders dan henzelf) het kind komt halen. Is dit niet bekend bij ons, zullen we altijd bellen met de ouder. Ook vragen we naar ID. We maken ouders er alert op dat ze niet zomaar iedereen mee laten lopen als zij aangebeld hebben. Dit wordt regelmatig herhaald in de nieuwsbrief.	

1.3 Gezondheid

Ten aanzien van gezondheid hebben we de volgende risico's gedefinieerd als grote risico's.

- Ziektekiemen
- Medisch handelen
- Binnenmilieu
- Buitenmilieu

1.3.1 Ziektekiemen

Risico	Geldt voor groep	Afspraken	Besproken
Kind komt in contact met ziektekiemen via ongewassen handen of onzorgvuldig gewassen handen van pedagogisch medewerkers	Alle groepen	Handen wassen: • Voor het aanraken en bereiden van voedsel. • Voor het eten of het helpen met eten. • Voor wondverzorging. • Voor het aanbrengen van zalf of crème. • Na hoesten, niezen en snuiten. • Na toiletgebruik. • Na het verschonen van een kind. • Na het buiten spelen.	

		• Na contact met lichaamsvochten zoals speeksel, snot, braaksel, ontlasting, wondvocht of bloed. • Na contact met vuile was of afval. • Na het schoonmaken. • Gebruik papieren handdoekjes voor het afdrogen van de handen. Een goede verzorging van de handen is belangrijk. Onze pedagogisch medewerkers hebben korte nagels.	

Kind krijgt ziektekiemen binnen door het eten van onhygiënisch bereidde voeding of bedorven voeding	Alle groepen	Werkinstructie voeding bewaren • Medewerkers dragen zorg voor goede handhygiëne. • Voedselbereiding en verschonen gebeurt op gescheiden plaatsen. • Voedsel wordt in een schone omgeving bereid. • Er wordt schoon keukenmateriaal gebruikt.	

		• Restjes worden niet hergebruikt. • Gekoelde producten worden na aflevering direct in de koelkast opgeborgen. • Gekoelde producten worden onder de 7 graden bewaard. • Datum noteren op het product als deze open gaat. • Gekoelde producten langer dan 30 minuten buiten de koelkast worden weggegooid. Bereiden moedermelk: • Gekolfde moedermelk wordt door ouders gekoeld vervoerd. • Moedermelk wordt direct in de koelkast geplaatst (4 graden). • Afgekolfde moedermelk wordt binnen 48 uur gebruikt. • Meegebrachte moedermelk wordt op de dag van aanleveren opgemaakt.	

		• Overgebleven moedermelk wordt weggegooid. • Ingevroren moedermelk wordt maximaal 3 maanden bewaard. • Moedermelk wordt in de koelkast ontdooit. • Ontdooide moedermelk wordt van een datum en tijdstip voorzien. • Eenmaal ontdooide moedermelk wordt binnen 24 uur verstrekt en wordt niet meer ingevroren. Flesvoeding • Flesvoeding staat tijdens het voeden niet langer dan één uur buiten de koeling. • Resten flesvoeding worden weggegooid.	
Kind komt via gezamenlijk gebruikt beddengoed in contact met ziektekiemen	Aapjes Beertjes Welpjes Dolfijntjes	Protocol veilig slapen (P404)	

	Tijgertjes	Kinderen slapen op een eigen onderlaken en hebben een eigen slaapzak. Beddengoed wordt bij iedere wisseling van kinderen verschoond. Beddengoed wordt wekelijks gewassen. Zichtbaar vuil beddengoed wordt direct verschoond. Dekens worden minimaal één keer per maand gewassen.	
Kind komt via vuil speelgoed in contact met ziektekiemen	Aapjes Beertjes Welpjes Dolfijntjes Tijgertjes	Werkinstructie schoonmaak. Speelgoed dat in de mond genomen wordt, wordt dagelijks gereinigd. Speelgoed dat niet in de mond genomen wordt, wordt maandelijks gereinigd. Speelgoed wordt na vervuiling met bloed, diarree of braaksel gedesinfecteerd.	

		Pedagogisch medewerkers vervangen beschadigd speelgoed direct Speelgoed voor binnen en buiten wordt gescheiden Verkleedkleren worden op 40 graden gewassen met het langste programma. Verkleedkleren worden maandelijks gewassen. Knuffels en stoffen speelgoed worden maandelijks gewassen.	
Kind komt in aanraking met ontlasting/urine	Alle groepen	Luiers worden direct na het verschonen in de luieremmer gedaan Na iedere verschoonronde, wordt de verschoontafel schoongemaakt. Na het verschonen wassen de medewerkers hun handen De toiletten worden iedere dag schoongemaakt door onze schoonmakers. Zijn de toiletten	

		tussendoor zichtbaar vuil, dan worden deze schoongemaakt door onze medewerkers. Kinderen wassen hun handen na toiletgebruik We hebben geen potjes op Moederskind Gebruik thermometer: we gebruiken alleen thermometers met een hoesje. Na ieder gebruik wordt de thermometer schoongemaakt met water en zeep.	
Kind heeft een klein wondje	Alle groepen	Was de handen voor en na de wondverzorging Spoel het wondje schoon met water Dep pus of wondvocht met een steriel gaasje Dek het wondje af met een pleister of verband	

1.3.2 Medisch handelen

Risico	Geldt voor groep	Afspraken	Besproken
Kind krijgt medicatie toegediend	Alle groepen	Wij geven als medewerkers alleen medicatie als wij schriftelijk toestemming hebben van de ouder. F 43 en F44 Op de medicatie schrijven we de naam van het kind. We houden bij in onze registratie wanneer we welke medicatie hebben toegediend. Als de medicatie een lange periode aanhoudt, controleren we de houdbaarheidsdatum Kinderen krijgen geen paracetamol toegediend, tenzij op doktersvoorschrift	

1.3.3 Binnenmilieu

Risico	Geldt voor groep	Afspraken	Besproken
Kind verblijft in een bedompte ruimte	Alle groepen		Investeren in 2018/2019 geconditioneerd ventilatiesysteem voor een goede klimaatbeheersing

Kind verblijft in een te koude ruimte	Alle groepen		Investeren in 2018/2019 geconditioneerd ventilatiesysteem voor een goede klimaatbeheersing
Kind verblijft in een te warme ruimte	Alle groepen		Investeren in 2018/2019 geconditioneerd ventilatiesysteem voor een goede klimaatbeheersing
Kind verblijft in een stoffige ruimte	Alle groepen	We werken volgens een schoonmaakrooster met uitleg wat dagelijks, wekelijks en maandelijks schoongemaakt moet worden Knutselwerken worden na een maand verwijderd	
Elektrische installatie en gasinstallatie	Alle groepen	Iedere medewerker is op de hoogte waar de gas en elektra installatie zich bevindt.	

1.3.4 Buitenmilieu

Risico	**Geldt voor groep**	**Afspraken**	**Besproken**
Kind wordt door een teek gebeten	BSO	Controleren op teken na uitstap. Bij ontdekking van een teek ouders informeren. We verwijderen de teek nooit zelf. Wanneer we vooraf weten dat we naar struikgewas, hoog gras of heide gaan, ouder verzoeken lange	

		broeken met sokken aan te trekken bij de kinderen	
Kind wordt door een bij/wesp gestoken	Alle groepen	Eten en drinken doen we binnen. Plakkerige handen en monden worden voor het buiten spelen schoongemaakt.	
Kind komt via in zandbak aanwezige ontlasting in contact met ziektekiemen	Alle groepen	Net over de zandbak plaatsen na gebruik. Eten en drinken doen we niet buiten. Handen wassen na het spelen in de zandbak. Ontlasting wordt als het aanwezig is uit de zandbak geschept. Jaarlijks wordt het zand vernieuwd.	

2.Kleine risico's

Bij Moederskind willen we onze kinderen een zo veilig en gezond mogelijke opvang bieden. Hierbij willen we ongelukken of ziekte als gevolg van een bijvoorbeeld niet schoon of ondeugdelijk speelgoed voorkomen. Maar met over bescherming doen we de kinderen uiteindelijk ook geen goed. Daarom beschermen we de kinderen tegen onaanvaardbare risico's. Een bult, een schaafwond of iets dergelijks kan gebeuren. Sterker nog, er zit ook een positieve kant aan.

Leren omgaan met risico's is erg belangrijk voor kinderen. Internationaal wetenschappelijk onderzoek toont aan dat leren omgaan met risico's goed is voor de ontwikkeling van kinderen. Door het ervaren van risicovolle situaties, bijvoorbeeld tijdens het spelen, ontwikkelen kinderen risicocompetenties: ze leren risico's inschatten en ontwikkelen cognitieve vaardigheden om de juiste afwegingen te maken wanneer er een risicovolle situatie zich opnieuw voordoet.
Het nemen van risico's is een onderdeel van de 'gereedschapskist' voor effectief leren. Risicovol spelen ontwikkelt een positieve houding van 'ik kan het' en daarmee gaat een kind uitdagingen meer zien als iets om van te genieten dan om te vermijden. Dit vergroot onafhankelijkheid en zelfvertrouwen, wat belangrijk kan zijn voor hun doorzettingsvermogen als ze geconfronteerd worden met uitdagingen. Het leren omgaan met risico's heeft een positieve invloed op fysieke en mentale gezondheid van kinderen en op het ontwikkelen van sociale vaardigheden. Kinderen staan sterker in hun schoenen en kunnen beter conflicten oplossen en emoties herkennen van speelmaatjes.
Bewegingen die veel voorkomen bij risicovol spelen, zoals slingeren, klimmen, rollen, hangen en glijden, zijn niet alleen leuk voor kinderen, maar ook van essentieel belang voor hun motorische vaardigheden, balans, coördinatie en lichaamsbewustzijn. Kinderen die dat niet doen zijn vaker onhandig, voelen zich ongemakkelijk in hun eigen lichaam, hebben een slechte balans en bewegingsangst. [1]

Daarom aanvaarden wij op onze opvang de risico's die slechts kleine gevolgen kunnen hebben voor de kinderen en leren ze hier op een juiste manier mee om te gaan. Om risicovolle speelsituaties veilig te houden moeten kinderen zich daarom tijdens spelsituaties of activiteiten houden aan diverse afspraken. Daarnaast zijn er afspraken over hoe om te gaan met spullen als speelgoed en gereedschap, dit om te voorkomen dat door oneigenlijk gebruik letsel kan ontstaan.

Om gezondheidsrisico's te beperken en de kinderen hieraan zelf bij te laten dragen zijn daarom goede afspraken met kinderen noodzakelijk. Voorbeelden van afspraken die met kinderen zijn gemaakt zijn het wassen van de handen na het toiletbezoek of het houden van een hand voor de mond tijdens niezen of hoesten. Ook leren de kinderen dat ze niet met de afvalemmer mogen spelen, maar dat ze wel iets weg mogen gooien in de afvalemmer.

De exacte afspraken die zijn gemaakt met kinderen zijn terug te vinden in de bijlagen. De afspraken worden regelmatig met de kinderen besproken en herhaald. Bijvoorbeeld voorafgaand aan een verschoningsmoment of in periodes dat veel kinderen en pedagogisch medewerkers verkouden zijn.

[1] Bron: veiligheid.nl/risicovolspelen

3.Thema's uitgelicht

3.1 Het vier ogen principe

Het doel van het 4-ogen en orenprincipe is te zorgen dat het risico op seksueel misbruik, kindermishandeling en andere veiligheidsrisico's wordt verkleind. Het gevoel hebben dat er controle is, waardoor er weinig mogelijkheden zijn tot het plegen. Hoe maken wij dit risico zo klein mogelijk?

3.1.1 Personeelsbezetting

Kinderopvang Moederskind heeft vijf kinderdagverblijfgroepen, waardoor er gedurende de dag gemiddeld 6 tot 10 pedagogisch medewerkers aanwezig zijn. Dit zorgt gedurende de dag voor onaangekondigde aanwezigheid van collega's. Bij aanwezigheid van de locatiemanager zal deze gedurende de dag ook langs de groepen lopen. Naast de inzet van pedagogisch medewerkers hebben we jaarlijks ook een aantal stagiaires, zij worden ingezet op verschillende groepen (altijd boven formatie)

Bij Moederskind werken we met 9-urige werkdagen. De diensten zijn van 7.30u tot 17.30u en van 8.30u tot 18.30u, waarvan één uur pauze. Deze lange werkdagen zorgen ervoor dat het grootste gedeelte van de dag meerdere pedagogisch medewerkers aanwezig zijn.
Tussen 13.00u en 15.00u hebben de pedagogisch medewerkers in gesplitste groepen één uur aaneensluitend pauze. Tijdens de drukke breng- en haalmomenten (7.30-9.00 en 17.00-18.30) is er een voortdurende inloop van ouders. Het onvoorspelbare karakter van de breng- en haalsituaties (je weet niet exact wanneer een ouder binnen- of langsloopt en hoeveel ouders tegelijk) verkleint het risico eveneens.

3.1.2 Transparantie van het gebouw

Alle ruimtes zijn voorzien van hoge ramen, hierdoor is vanaf de gang goed zicht op de groepsruimtes. De ramen dienen dan ook zoveel mogelijk transparant gehouden te worden op zichthoogte. Werkjes, mededelingen en verfschilderingen worden dan ook niet voor de ramen gehangen.
De babygroepen (Aapjes, Welpjes en Beertjes) en peutergroep Dolfijntjes zijn geschakelde groepen. Dit houdt in dat zij een gezamenlijke keuken en verschoningsruimte hebben, met halve deuren, waardoor er continue zicht en gehoor naar elkaar is.
De peutergroep Tijgertjes is geen geschakelde groep, maar zit wel aangesloten aan dezelfde gang. Hierdoor is er altijd mogelijkheid tot horen.

3.1.3 De slaapruimte

De slaapruimtes zijn aangrenzend aan de groepsruimte. Als een pedagogisch medewerker de slaapruimte in gaat, blijft de deur open. De babyfoon is altijd aan, zodat collega's mee kunnen luisteren. De ontvanger van de babyfoon staat in de keuken van de betreffende groep.

3.1.4 Uitstapjes KDV
Pedagogisch medewerkers gaan altijd met twee of meer medewerkers op uitstapje met de kinderen. Een pedagogisch medewerker zal nooit alleen met één of meer kinderen op pad gaan.
Bij een uitstapje is er altijd onbewust extra toezicht vanuit toeschouwers, die voorbij gaan.

3.1.5 Preventieve functie van Cameratoezicht
Het gebruik van cameratoezicht heeft een preventieve functie waarvan de beelden steekproefsgewijs of na een mogelijk incident bekeken kunnen worden door management en/of directie. Voor het gebruik van cameratoezicht maakt Moederskind gebruik van P300 Reglement cameratoezicht. Hierin staan de maatregelen die genomen worden betreffende het camera gebruik, opslag van beelden en beveiliging uitgewerkt.

We zijn ons ervan bewust dat met het gebruik van cameratoezicht het risico op (seksueel) misbruik niet volledig kan worden weggenomen. Deze preventieve maatregel werkt controlerend en als aanvullende maatregel. Cameratoezicht biedt de mogelijkheid om te allen tijde op elk moment mee te kijken op de groep met de pedagogisch medewerker. De pedagogisch medewerkers hebben hierdoor het gevoel dat ze gezien kunnen worden.

3.1.6 Klusjesmannen/schoonmakers
Personen die beroepshalve gebonden zijn aan het kinderdagverblijf, zoals klusjesmannen en schoonmakers, zijn in principe buiten openingstijden in het pand aanwezig. In specifieke gevallen dat zij wel in het pand aanwezig moeten zijn, tijdens openingstijden, is dit altijd onder begeleiding van management en/of pedagogisch medewerker(s).

3.2 Achterwachtregeling/calamiteiten
We streven ernaar om te openen om 7.30u en te sluiten om 18.30u met minimaal twee pedagogisch medewerkers in het pand (kinderdagverblijf en buitenschoolse opvang samen). Van het beroepskracht –kind leidster ratio wordt enkel afgeweken als het aantal kinderen dit toelaat en de uren vallen binnen de 3 uurs regeling én bij calamiteiten.

3.2.1 3uurs regeling
Het is toegestaan om per dag gedurende maximaal drie uur af te wijken van de beroepskracht/kind ratio. Dit doen wij op de volgende tijden

- Tussen 8.00 en 8.30 uur
- tussen 13.00u en 15.00 uur
- Tussen 17.30 en 18.00 uur

Verder gelden de volgende voorwaarden:
In totaal moet minstens de helft van het benodigde aantal beroepskrachten aanwezig zijn;
Altijd dient er minstens één beroepskracht plus een achterwacht aanwezig te zijn;
Voor de aanwezigheid van de vaste gezichten geldt dat de pauzes opgevangen worden door de pedagogisch medewerkers van de aangrenzende groepen, dit om de stabiliteit en emotionele veiligheid ook gedurende de pauzes te kunnen waarborgen.

Voor Moederskind betekent dit het volgende:
In de ochtend tussen 7.30u en 8.30u starten pedagogisch medewerkers alleen de groep op.
Tijdens pauzetijd tussen 13.00u en 15.00u (tevens slaaptijden op de groep) wordt maximaal 2 uur aaneengesloten alleen op de groep gestaan door de pedagogisch medewerkers.
Aan het einde van de dag tussen 17.30u en 18.30u sluiten pedagogisch medewerkers alleen de groep af. Tussen 7.30 en 8.00 uur wijken we niet af BKR en tussen 18.00 en 18.30 uur wijken we ook niet af van BKR. Op rustige dagen zoals de woensdag en de vrijdag is er soms maar één pedagogisch medewerker in het pand aanwezig bij openen en/of sluiten. Indien er slechts één pedagogisch medewerker in het pand aanwezig is tijdens openen of afsluiten en het beroepskracht/kind ratio hiermee niet wordt overschreden, dan draagt het management er zorg voor dat er altijd een tweede volwassene in het pand aanwezig is als achterwacht. Dit hoeft geen beroepskracht te zijn. Het kan een stagiaire zijn (leeftijd 18+), een locatiemanager of een directielid. Dit zodat er nooit iemand alleen in het pand is.

3.2.2 Calamiteiten
Slechts in onvoorziene omstandigheden (bijvoorbeeld een calamiteit met een kind waardoor een beroepskracht naar de dokter is met een kind) zal afgeweken kunnen worden van het beroepskracht/kind ratio. Gedurende de gehele periode waarop er kinderen aanwezig zijn, is het van belang dat er altijd minimaal één pedagogisch medewerker aanwezig is (naar de norm van beroepskracht/kind ratio) en een andere volwassene die ingezet kan worden in geval zich een calamiteit voordoet. Deze volwassene kan bijvoorbeeld een stagiaire, locatiemanager of directielid zijn.

Mocht het, door plotselinge ziekte of een calamiteit, voorkomen dat er te weinig pedagogisch medewerkers aanwezig zijn voor het aantal kinderen in de groep, wordt er direct contact gelegd met de locatiemanager of de directie. Deze zorgt dat er binnen het uur een invaller is, of dat er incidenteel uitgeweken kan worden naar een andere groep om aan het beroepskracht/kindratio te kunnen voldoen. Mocht er niet uitgeweken kunnen worden, of geen pedagogisch medewerker beschikbaar zijn, worden er ouders gebeld en moeten er kinderen opgehaald worden om weer aan het beroepskracht/kindratio (en dus de veiligheidsnorm) te voldoen.

3.2.3 Achterwacht
De directie is iedere dag telefonisch bereikbaar tussen 7.30-18.30 uur. Zij zijn achterwacht bij calamiteiten. Zij zorgen ervoor dat één van hen binnen 15 minuten aanwezig kan zijn op de locatie. Mocht dit niet het geval zijn, dan regelen zij een andere persoon als achterwacht. Zij geven de naam en het telefoonnummer van deze vervangende achterwacht ook door bij de aanwezige pedagogisch medewerkers.

Naam: Aysegul Arslan Telefoonnummer: 030-2232949
Ozlem Osanmaz

4. EHBO

Inleiding
Bij Moederskind doen we er alles aan om te voorkomen dat een kind letsel oploopt als gevolg van een ongeluk(je). Toch is dit helaas niet geheel te voorkomen. Daarnaast kunnen zich andere calamiteiten voordoen, waarvoor EHBO noodzakelijk is. De volgende pedagogisch medewerkers hebben een geldig en geregistreerd certificaat voor kinder-ehbo. Daarnaast worden er in 2018 drie mensen opgeleid voor BHV.

4.1 Overzicht EHBO'ers

Naam	Groep	Datum certificaat behaald
Marijke Boersma	Aapjes verticale groep	12-7-2019
Gulsun Sarpkaya Yasar	Aapjes verticale groep	12-7-2019
Ayse Ilgor	Dolfijntjes verticale groep	12-7-2019
Busra Ocak-Tirgil	Welpjes, babygroep	21-11-2019
Louisa Bellazghari	Beertjes, babygroep	12-9-2019

Onze BHV'ers zijn:

- Merve Pancar (Welpjes)
- Nicole Veldman (BSO)
- Chantal van der Hoeff (manager)

De certificaten zijn behaald bij het volgende instituut:

Incase BV, veilig werken met kinderen. BHV en Kinder EHBO.

Onze pedagogisch medewerkers krijgen jaarlijks een online training en om het jaar een praktijktraining.

4.2 Scholing 2020

In 2020 worden opnieuw medewerkers EHBO geschoold.

5. Beleidscyclus

Inleiding
De risicomonitor heeft inzicht gegeven in de huidige stand van zaken ten aanzien van veiligheid en gezondheid. Naar aanleiding van deze inventarisatie zijn er een aantal actiepunten op de agenda gezet met als doel de kwaliteit van de opvang te verbeteren in 2020

Actie	**Maatregel**
Verbeteren van het binnenklimaat	De werkzaamheden voor het verbeteren van het binnenklimaat zijn gestart (september 2019) en worden naar verwachting in het eerste kwartaal van 2020 afgerond.
Protocol kindermishandeling onder de aandacht brengen	Inplannen in jaarplanning jaarlijks.

Hoe zorgen we ervoor bij Moederskind dat het beleidsstuk veiligheid en gezondheid een up to date beleidsstuk blijft?

Risicomonitor 2.0:

- In maart 2020 maken alle pedagogisch medewerkers de RIE aan de hand van de nieuwe Risicomonitor.
- De uitkomsten worden verwerkt in het veiligheid en gezondheidbeleid. Na het verwerken krijgen de pm'ers een update van het beleid in de teammemo.
- De RIE is opgenomen in het formulier van de werkbesprekingen, evenals andere onderdelen van het veiligheid en gezondheidbeleid. Het formulier is opgenomen in de bijlagen van dit beleidsstuk. Werkbesprekingen op de groepen zijn iedere zes weken.

Protocol kindermishandeling:
Bespreken in teamvergadering juni 2020

Kinderparticipatie/pedagogisch beleid
Bespreken in teamvergadering september en november 2020

Het veiligheid en gezondheidsbeleid wordt gedurende het jaar bijgesteld.

5.1 Communicatie
We vinden het belangrijk dat pedagogisch medewerkers zich betrokken voelen bij het veiligheid en gezondheidsbeleid. Wanneer het beleidsplan voor veiligheid en gezondheid wordt bijgesteld, spelen zij dan ook allen een actieve rol hierin. Wanneer een nieuwe pedagogisch medewerker op Moederskind komt werken, zorgen we voor een introductie van het veiligheid en gezondheidsbeleid, zodanig dat deze nieuwe medewerker in staat is tot het nemen van maatregelen wanneer dit aan de orde is.

Zoals eerder vermeld is er tijdens teamoverleg ruimte gemaakt om thema's over veiligheid en gezondheid te bespreken. Pedagogisch medewerkers worden hierdoor vertrouwd met het geven van feedback aan elkaar.

Via de nieuwsbrief informeren we ouders regelmatig ten aanzien van het veiligheid en gezondheidsbeleid. Als er vragen zijn van ouders, worden deze beantwoord. Als het een vraag is die voor meerdere ouders interessant is, nemen we deze op in de nieuwsbrief.
Jaarlijks wordt het veiligheid en gezondheidbeleid besproken met de oudercommissie.

5.2 Ondersteuning en melding van klachten
Hoewel we onze uiterste best doen een helder en zorgvuldig beleid te voeren ten aanzien van veiligheid en gezondheid, kan het altijd voorkomen dat een pedagogisch medewerker of ouder een klacht heeft. We staan open voor feedback, en bespreken deze klacht het liefst direct met de medewerker of ouder zelf om tot een oplossing te komen.

Indien we er met de pedagogisch medewerker of de ouder op deze wijze niet uitkomen, dan kan de medewerker of ouder contact opnemen met het Klachtenloket Kinderopvang en in het uiterste geval met de Geschillencommissie Kinderopvang. Meer informatie hierover is te vinden op:
www.klachtenloket-kinderopvang.nl

Bijlagen

Afspraken en Regels met kinderen

- We wassen onze handen met vloeibare zeep en water
- Wij wijzen kinderen erop dat zij tijdens het hoesten en niezen de hand voor de mond houden en waar mogelijk niezen in de holte van de elleboog
- We leren de kinderen het hoofd weg te draaien tijdens het hoesten of niezen
- Kinderen met een snottebel snuiten hun neus, of worden daarbij geholpen door de pedagogisch medewerker
- Ieder kind gebruikt zijn eigen bord, beker en bestek
- Als we eten zitten we aan tafel of in de kring
- We vragen de kinderen rustig te eten
- We vragen kinderen het trapje te gebruiken bij de verschoontafel, kinderen gaan met de billen op het trapje naar beneden
- Speelgoed nemen we niet mee naar de verschoonruimte
- De kinderen mogen rennen in de gangen, niet op de groepen
- Na het middageten spelen de peuters/dreumessen op de aangrenzende gang, zodat de groepen goed opgeruimd kunnen worden. De kinderen worden één voor één verschoond en naar bed gebracht.
- Het speelmateriaal wordt zoveel mogelijk door de kinderen opgeruimd. Het is belangrijk dit te stimuleren bij kinderen
- Kinderen klimmen zelf op de banken/stoelen om aan tafel te gaan
- We spelen met klein speelgoed aan tafel en met groot speelgoed op de grond.
- Aan tafel, kruk of kinderstoelen zitten we op de billen
- We leren de kinderen de betekenis van de blauwe en de rode knop op de kraan
- We luisteren naar elkaar
- We wachten op ons beurt
- Kinderen helpen elkaar met opruimen, tafel dekken, schoonmaken, fruit klaar maken, fles geven, samen spelen, baby's troosten, vuilnis weggooien, jassen en schoenen aandoen en conflicten oplossen.
- Iedereen hoort erbij
- We begroeten elkaar
- We spreken elkaar aan bij de naam
  We doen elkaar geen pijn
- We pakken geen speelgoed af
- We gebruiken geen lelijke of vieze woorden
- Speelgoed maken we niet stuk
- We leren de kinderen veilig te leren oversteken.
- We zeggen gedag als we naar huis toe gaan
- Kinderen op de BSO schenken zelf hun drinken in
- Kinderen op de BSO hebben toegang tot scharen. De kinderen weten hoe ze met de schaar moeten lopen, dit wordt regelmatig herhaald.

Meldcode Moederskind

Meldcode met afwegingskader

★ Instructie:
Wijzigingen ten aanzien van de nieuwe meldcode januari 2019

★ Kindercentrum Moederskind

★ Dit protocol is een aanvulling op het reeds bestaande protocol van de branche vereniging in de kinderopvang. Er wordt beschreven wie er bij Moederskind verantwoordelijk is voor welke stap.

Verbeterde Meldcode met afwegingskader

Vanaf januari 2019 moeten organisaties met de verbeterde Meldcode en het afwegingskader werken. De verbeterde Meldcode is tot stand gekomen om situaties van onveiligheid beter en eerder in beeld te krijgen. Jaarlijks zijn er ongeveer 200.000 mensen slachtoffer van huiselijk geweld en ongeveer 119.000 kinderen slachtoffer van kindermishandeling. Gek genoeg komt 98% van de melding van kindermishandeling of huiselijk geweld van de politie. Een kind heeft dan gemiddeld al 650 incidenten meegemaakt. Met de nieuwe meldcode willen we dit graag gaan omdraaien.

In de kinderopvang en in het onderwijs zien wij de kinderen iedere dag. Laten wij ervoor zorgen dat wij de 98% worden i.p.v. de 2% die het nu is. Een reden waarom wij nog die 2% zijn, is dat het ons weerhoudt met ouders over kindermishandeling en huiselijk geweld in gesprek te gaan. We zijn bang de band met de ouders te schaden, en denken dat het geweld alleen maar toeneemt, we voelen ons geen expert op dit gebied, we hebben ideeën dat kinderen direct uit huis geplaatst worden, maar niets is minder waar. Het is dan ook belangrijk dat wij praten vanuit zorg, we zijn immers geen hulpverleners, 75% van de ouders/verzorgers wil echt hulp als er sprake is van kindermishandeling of huiselijk geweld en bovenal is het belangrijk de samenwerking op te zoeken met Veilig thuis.

Wat is er nieuw?
In de Meldcode is in stap 4 en 5 een afwegingskade*r* opgenomen. Het afwegingskader bestaat uit vijf vragen.
In de verbeterde Meldcode is ook de participatie van kinderen opgenomen. Het gaat hierbij om negen actiepunte*n*, en in stap 3 is het gesprek met het kind toegevoegd.

De Meldcode

De Meldcode is gebaseerd op drie pijlers: Meldnormen*,* Situaties van Onveiligheid en de Afwegingsvragen.

Meldnormen: in welke situaties moeten beroepskrachten melden?
Beroepskrachten **moeten** een melding doen bij Veilig Thuis in de volgende situaties:

- In **alle** gevallen van acute onveiligheid en/of structurele onveiligheid en disclosure. (wordt hierna toegelicht)
- In alle **andere** gevallen waarin de beroepskracht meent dat hij, gelet op zijn competenties, zijn verantwoordelijkheden en zijn professionele grenzen, in <u>onvoldoende</u> mate effectieve hulp kan bieden of kan organiseren bij (risico's op) huiselijk geweld en/of kindermishandeling.
- Wanneer een beroepskracht die hulp biedt of organiseert om betrokkenen te beschermen tegen het risico op huiselijk geweld en/of kindermishandeling constateert dat de onveiligheid niet stopt of zich herhaalt.

Situaties van onveiligheid

In het afwegingskader zijn er situaties vastgelegd waarin de beroepskracht **altijd** moet melden bij Veilig Thuis. Dit zijn situaties waarbij er sprake is van:

- Acute onveiligheid
- Structurele onveiligheid
- Disclosure (d.w.z. kind/volwassene geeft zelf aan slachtoffer te zijn van mishandeling /verwaarlozing)

Acute onveiligheid

Een zorgvrager die in direct fysiek gevaar is, diens veiligheid is de komende dagen niet gegarandeerd en hij of zij heeft direct bescherming nodig.
Bij het afwegen van signalen van huiselijk geweld en/of kindermishandeling schat een beroepskracht allereerst en voortdurend in of een betrokkene acuut (levens)gevaar loopt. Dit betreft de aanwezigheid van fysiek of seksueel geweld (met of zonder letsel) of, in geval van zorgafhankelijke kinderen of (oudere) volwassenen, de *af*wezigheid van de meest basale verzorging (waaronder eten, drinken, kleding en onderdak) maar bijvoorbeeld ook om het onnodig toedienen of juist nalaten van toedienen van medicijnen.

Structurele onveiligheid

Er is sprake van herhaling of voortduren van onveilige situaties of geweld. Een voorgeschiedenis van huiselijk geweld of kindermishandeling is de belangrijkste voorspeller voor voortduren van onveiligheid (daderschap en slachtofferschap) in de toekomst.

Disclosure

Slachtoffers die uit zichzelf een beroepskracht om hulp vragen bij huiselijk geweld of kindermishandeling of zich uiten bij een beroepskracht zonder hulp te vragen. Deze slachtoffers dienen ook bij Veilig Thuis gemeld te worden. Dit noemen we **disclosure** oftewel: onthulling. Wanneer een kind of volwassene uit zichzelf praat over mogelijk huiselijk geweld en/of kindermishandeling betekent dit veelal dat het (minderjarige) slachtoffer een acute crisis ervaart en vreest voor de veiligheid en/of het welzijn van zichzelf of gezinsleden. De drie meldnormen zijn te vertalen in vijf afwegingsvragen die u in stap 4 stelt.

Voorbeelden van acute, structurele onveiligheid en disclosure voor deze beroepspraktijk zijn te vinden in de bijlage(n).

Afwegingsvragen

Het afwegingskade*r* (toe te passen in stap 4), bevat de vijf afwegingsvrage*n* waarmee beroepskrachten bij de twee beslissingen, die in stap 5 van de meldcode moeten worden genomen, worden ondersteund.

Overzicht wettelijk verplichte stappen en wie verantwoordelijk is bij Moederskind.

Stap 1

In kaart brengen van signalen

Kindcheck

★ Wie verantwoordelijk?

Observeren wordt gedaan door onze pedagogisch medewerkers, voor hulp bij observeren wordt de aandachtsfunctionaris (hierna genoemd AF) gevraagd.
Signalen in kaart brengen wordt gedaan door pedagogisch medewerkers in overleg met AF
Kindcheck wordt gedaan door AF
Documentatie wordt gedaan door AF

Stap 2

Collegiale consultatie

Bij twijfel: Veilig Thuis (anoniem)

Bij twijfel: letseldeskundige

★ Wie verantwoordelijk?

collegiale consultatie doen pedagogisch medewerkers met direct groepscollega's, managers.
Adviesvraag komt vanuit de pedagogisch medewerkers naar de AF.
Advies vragen bij Veilig thuis doet de AF
Documentatie wordt gedaan door AF

Stap 3

Gesprek met betrokkene(n) en (indien van toepassing) kind

★ Wie verantwoordelijk?

Gesprek betrokkenen (kind en ouders/verzorgers) vindt plaats met de pedagogisch medewerker en de AF.
Documentatie wordt gedaan door AF

Stap 4

Wegen van geweld en/of kindermishandeling

Gebruik het afwegingskader

Bij twijfel: altijd Veilig Thuis

★ Wie verantwoordelijk?

Risicotaxatie en beoordelen veiligheidssituatie doet AF
bij twijfel contact opneemt met Veilig Thuis doet AF
beslist over wel/niet naar stap 5 doet AF
bij doorgaan naar stap 5, de melding doet, en wie de melding met de betrokkenen bespreekt

24-3-2019 (bijgewerkt aan de hand van bijlagen bestaand protocol kindermishandeling en overschrijdend gedrag voor de kinderopvang)
10-5-2019 (bijgewerkt aan de hand van de risicomonitor 2.0)
15-7-2019 (bijgewerkt aan de hand van afronden cursus EHBO)
12-12-2019 (laatste aanpassingen beleid 2020, waaronder EHBO en actieplannen)

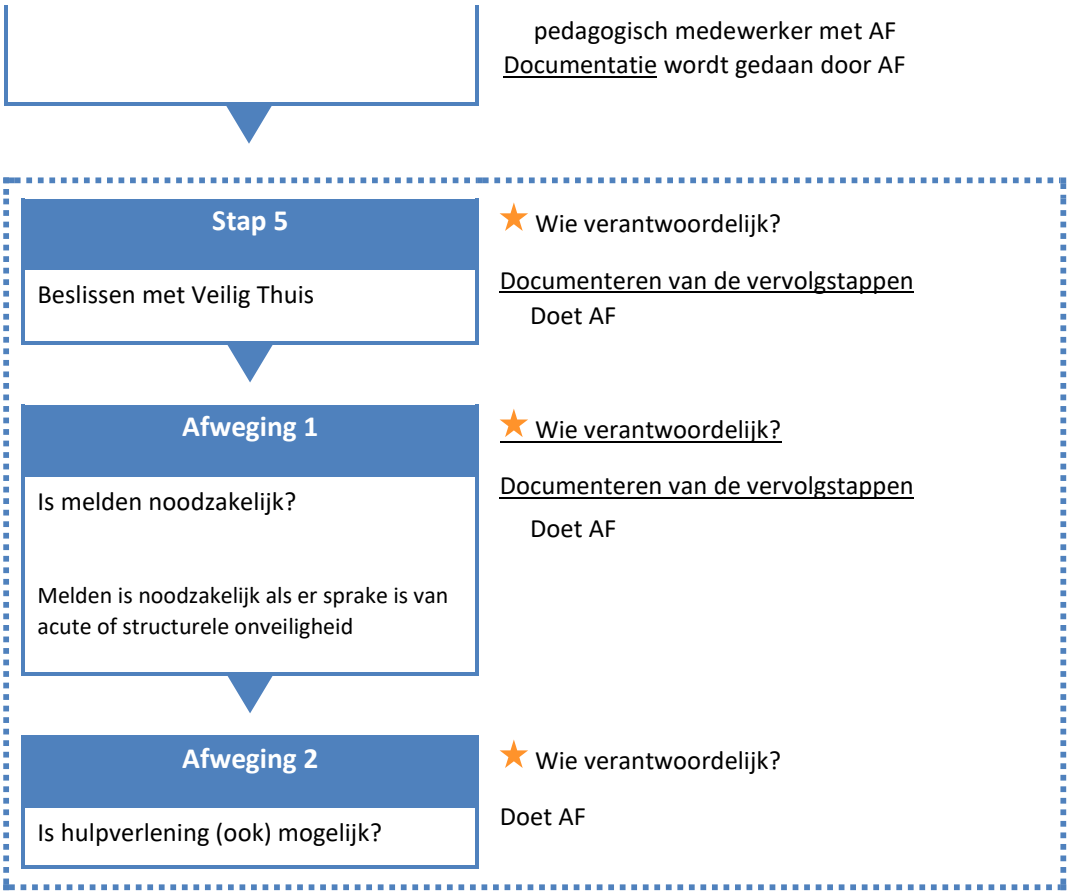

Omschrijving van de stappen

Stap 1: In kaart brengen van signalen
Iedere zes weken hebben wij met de groep werkoverleg. In het werkoverleg is altijd tijd vrijgemaakt voor het bespreken van de kinderen. Wanneer wij zorg hebben over kinderen, bespreken wij dit in het overleg. Ook wordt daar de zorg besproken gerelateerd aan kindermishandeling en of huiselijk geweld. Wanneer er tussendoor zorg ontstaat met betrekking tot kindermishandeling en huiselijk geweld, wordt dit direct besproken met de managers en AF. Wanneer er zorg geconstateerd wordt gerelateerd aan kindermishandeling en huiselijk geweld starten we de meldcode en beginnen we met het invullen van het formulier 21. Observaties en signalen worden genoteerd op dit formulier. De signalen worden zo volledig mogelijk en feitelijk genoteerd door de pedagogisch medewerkers en gerapporteerd aan de AF. De AF voert de kindcheck (wordt verderop uitgelegd) uit en zorgt voor de documentatie in het dossier van het betreffende kind.

Stap 2: Collegiale consultatie
Wanneer signalen, observaties zo feitelijk mogelijk in kaart zijn gebracht, vindt er overleg plaats tussen directe groepscollega's, eventuele andere betrokken collega's en de AF met betrekking tot advies. Als er na het overleg twijfels zijn, wordt er altijd advies gevraagd door de AF bij veilig thuis. Dit kan nog anoniem. Dit alles wordt gedocumenteerd door de AF in het dossier van het kind.

Stap 3: Gesprek met betrokkene(n) en kind
Naar aanleiding van de stap 1 en stap 2 en het advies vanuit Veilig Thuis gaan we in gesprek met ouders/verzorgers en het kind. Het gesprek met de ouders vindt plaats met pedagogisch medewerker en de AF. Gesprekken met het kind wordt door de pedagogisch medewerker gedaan.

Stap 4: Wegen van geweld en/of kindermishandeling
Op basis van de signalen, het ingewonnen advies en het gesprek met de betrokkenen gaan we wegen en beoordelen we de veiligheidssituatie van het kind. Deze stap wordt genomen door onze AF. Hiervoor wordt gebruik gemaakt van de vragen die opgenomen zijn in stap 4 van de meldcode (zie hieronder) . Bij twijfel wordt er altijd met Veilig thuis gebeld voor advies, al dan niet anoniem. In stap 3 proberen we ouders duidelijk te maken dat wij zorgen hebben en zullen we altijd proberen de toestemming te krijgen voor eventueel melden van de zorgen. Volgt er naar het beantwoorden van de vragen het besluit dat we moeten melden, nemen we dit door met de ouders. Dit doen wij met pedagogisch medewerkers en de AF. Alles in deze stap wordt gedocumenteerd door de AF. In het gesprek wordt aangegeven dat er een registratie bij Veilig Thuis zal plaatsvinden.

Vijf afwegingsvragen

	1	*Heb ik op basis van de stappen 1 tot en met 4 van de Meldcode een vermoeden van (dreiging van) huiselijk geweld en/of kindermishandeling?* **Nee**: Afsluiten en vastleggen in dossier. **Ja**: Ga verder met afweging 2.
Meldnorm 1	2	*Schat ik op basis van de stappen 1 tot en met 4 van de Meldcode in dat er sprake is van acute onveiligheid en/of structurele onveiligheid?* **Nee**: Ga verder met afweging 3. **Ja**: Melden bij Veilig Thuis. De afwegingen 3 tot en met 5 worden samen met Veilig Thuis doorlopen.
Meldnormen 2 en 3	3	*Ben ik in staat effectieve hulp te bieden of organiseren om dreiging van (toekomstig) huiselijk geweld en/of kindermishandeling af te wenden?* Bij acute onveiligheid en/of structurele onveiligheid wordt deze afweging samen met Veilig Thuis doorlopen. **Nee**: Melden bij Veilig Thuis. **Ja**: Ga verder met afweging 4.

	4	*Aanvaarden de betrokkenen hulp om dreiging van (toekomstig) huiselijk geweld en/of kindermishandeling af te wenden en zijn zij bereid zich hiervoor in te zetten?* Bij acute onveiligheid en/of structurele onveiligheid wordt deze afweging samen met Veilig Thuis doorlopen. **Nee**: Melden bij Veilig Thuis. **Ja**: Hulp bieden of organiseren, ga verder met afweging 5.
	5	*Leidt de hulp binnen de gewenste termijn tot de noodzakelijke resultaten ten aanzien van de veiligheid en/of het welzijn (herstel) van alle betrokkenen?* Bij acute onveiligheid en/of structurele onveiligheid wordt deze afweging samen met Veilig Thuis doorlopen. **Nee**: (Opnieuw) melden bij Veilig Thuis. **Ja**: Hulp opstarten met afspraken over het volgen van toekomstige (on)veiligheid met betrokkenen en samenwerkingspartners.

Stap 5: Beslissen met Veilig Thuis:
Na de vijf afwegingsvragen beantwoordt te hebben en het gesprek met de ouders/verzorgers en kind te hebben gevoerd, waarin we hebben aangegeven te gaan melden, volgt er een melding naar Veilig Thuis.
Dit doet de AF. De laatste vragen van het afwegingskader worden samen met Veilig Thuis doorgenomen.
Alles wordt gedocumenteerd door de AF. Af overlegt met Veilig thuis over terugkoppeling naar de betrokkenen. Het volgen van het kind met betrekking tot kindermishandeling en/of huiselijk geweld houdt niet op bij de melding. Wij zien de kinderen en hebben de taak dit te blijven monitoren. Wanneer wij denken dat de situatie niet verbeterd of er doen nieuwe incidenten voor, nemen wij opnieuw weer contact op met Veilig thuis.

Wettelijke verplichtingen

Verantwoordelijkheid
In de Meldcode dienen we als organisatie vast te leggen wie binnen de organisatie de stappen doorloopt. Bijvoorbeeld een pedagogisch medewerker die de signalen bespreekt met de zorgcoördinator/aandachtsfunctionaris van het kinderdagverblijf. Daarnaast moet de organisatie in de Meldcode vastleggen wie eindverantwoordelijk is voor de beslissing om wel of geen melding te doen.

Vertrouwelijke informatie
Wanneer de meldcode wordt gestart, wordt het formulier 21 erbij gepakt. Dit formulier wordt ten allen tijden opgeborgen in het dossier van het kind. De dossiers van de kinderen liggen opgeborgen in een afgesloten kast.
Documenteren

Documentatie vindt plaats op het formulier 21.

Instructie gebruik Kindcheck
De Kindcheck is onderdeel van de Wet Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling. Doel van de Kindcheck is om meer kinderen in beeld te brengen die ernstig risico lopen mishandeld of verwaarloosd te worden door de situatie waarin hun ouder(s) verkeert of verkeren. De Kindcheck vindt plaats in **stap 1 van de Meldcode**.

De Kindcheck geldt voor alle beroepskrachten die onder de Wet verplichte Meldcode vallen.

De Kindcheck is in alle gevallen aan de orde waarin de beroepskracht zich, vanwege de ernstige situatie van zijn volwassen cliënt, zorgen maakt over mogelijk aanwezige minderjarige kinderen. De Kindcheck geldt als een beroepskracht meent dat er, vanwege de toestand van zijn volwassen cliënt, risico's zijn op ernstige schade voor kinderen of een bedreiging van de veiligheid van kinderen die afhankelijk zijn van de zorg van cliënt. Zo geldt de Kindcheck bijvoorbeeld in geval van een ernstige (chronische) depressie, zware verslaving, (dreigende) huisuitzetting, geweld tussen huisgenoten, suïcidepoging.

NB:
- Ook het contact met een adolescent waarbij de beroepskracht zich zorgen maakt over eventueel aanwezige broertjes en zusjes in het gezin kan aanleiding zijn voor het uitvoeren van de Kindcheck;
- De Kindcheck geldt ook voor zwangere vrouwen.

Als wij twijfel hebben over de veiligheid van de kinderen? Dan doorlopen wij de stappen van de Meldcode. We leggen vast door welke signalen bij de ouder u twijfelt over de veiligheid van de kinderen. Daarna volgen de verdere stappen van de Meldcode die ervoor zorgen dat er ook verder onderzoek plaatsvindt en dat er, zo nodig, passende hulp komt.

Deskundigheid eergerelateerd geweld/meisjesbesnijdenis
Er gelden specifieke aandachtspunten als er sprake is van (een vermoeden van) eergerelateerd geweld. Zo dient men in deze zaken altijd een deskundige te raadplegen, omdat het collectieve karakter van deze vorm van geweld specifieke expertise vraagt. U kunt een op het gebied van eergerelateerd geweld deskundige raadplegen of Veilig Thuis.

Bij acute bedreiging van de veiligheid worden de stappen versneld, zo nodig binnen een uur. Denk hierbij aan (vermoedens van) een gedwongen huwelijk, achterlating, eerwraak die op (zeer) korte termijn dreigen plaats te vinden. Niet ingrijpen kan leiden tot moeilijk of niet omkeerbare situaties. Neem in dergelijke gevallen direct contact op met een aandachtsfunctionaris eergerelateerd geweld bij de politie of Veilig thuis

Informatie over meldrecht in relatie tot beroepsgeheim
Het beroepsgeheim of de zwijgplicht is een belangrijke voorwaarde voor effectieve hulpverlening. De vertrouwensrelatie met een cliënt of patiënt is van wezenlijk belang. Toch kunnen er situaties zijn waarin de problematiek zo ernstig is dat het doorbreken van het beroepsgeheim noodzakelijk is.

Meldrecht
De regels voor het verbreken van het beroepsgeheim gelden voor alle situaties waarin een cliënt zich in een ernstige situatie bevindt. Bij een vermoeden van kindermishandeling of huiselijk geweld is dit in een meldrecht vastgelegd in de Wet maatschappelijke ondersteuning (art. 5.2.6 Wmo). Dit biedt iedere beroepskracht met een beroepsgeheim of een andere zwijgplicht het recht om een vermoeden van kindermishandeling of huiselijk geweld bij Veilig Thuis te melden. Ook als zijn cliënt, patiënt of leerling daar geen toestemming voor geeft. Daarnaast biedt het meldrecht beroepskrachten de mogelijkheid om informatie over een cliënt, patiënt of leerling te verstrekken als Veilig Thuis daarbij in een onderzoek naar vraagt.
NB: Het wettelijk meldrecht geldt ook als er alleen meerderjarigen bij het huiselijk geweld zijn betrokken.

NB: Voor een zorgvuldige besluitvorming is het noodzakelijk dat de beroepskracht de situatie, voordat hij zijn besluit neemt, bespreekt met een deskundige collega en zo nodig ook (op basis van anonieme cliëntgegevens) advies vraagt aan Veilig Thuis. Verder is het van belang dat de aanwezigheid van voldoende relevante feiten of signalen en zorgvuldige verzameling van deze feiten en signalen aantoonbaar is, en dat er een zorgvuldige en concrete afweging van belangen is geweest. Alle stappen van de meldcode zijn zorgvuldig doorlopen, en de gesprekken met de betrokkene(n) zijn gevoerd.

Participatie van kinderen
Voor kinderen die mishandeld, verwaarloosd of seksueel misbruikt worden, is het essentieel dat zij gezien en gehoord worden door volwassenen in hun omgeving die (professioneel) betrokken zijn en die zij vertrouwen.

Om de participatie van kinderen op te nemen in uw protocol zijn de negen opgestelde actiepunten uit de *"Handreiking Participatie van kinderen in de Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling"* (VWS, 2018) omgezet in concrete vragen. Ook hebben we op kantoor een handreiking liggen m.b.t. participatie van kinderen in de meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling.

1. Termen
In ons protocol praten wij over het kind en zijn ouders/verzorgers.

2. Informatie over het proces
De kinderen worden gedurende de gesprekken betrokken bij het proces. De pedagogisch medewerker van het kind (mentor) heeft een vertrouwensband opgebouwd met het kind en zij zorgt voor de informatieoverdracht. Dit altijd wel in nauw overleg met ouders en AF.
Aandachtspunten hierbij zijn:
Wie wat aan het doen is.
Waarom diegene dit aan het doen is.
Wanneer dit gebeurt.
Wat de zorgen zijn.

Welke besluiten er genomen worden, door wie, over wat en wanneer.

Wanneer er terugkoppeling is van bijv. Veilig Thuis en waarover.
Mogelijkheden voor het kind voor participatie, meedenken, mening geven.
Recht op klacht of verzet.

3. Informatie over veilig opgroeien
Ieder kind heeft het recht om veilig op te groeien. Kinderen die te maken hebben met huiselijk geweld en kindermishandeling is het goed om te vertellen wat dat inhoudt. Kinderen voelen zich vaak schuldig, maar het is de volwassenen die altijd schuld heeft. Om dit goed te kunnen vertellen kunnen we gebruik maken van de handreiking participatie van kinderen in de meldcode, deze is te vinden op het kantoor.

4. Recht op eigen mening
Kinderen hebben het recht om betrokken te worden, het recht om hun eigen mening te geven en wij moeten hen daarvan op de hoogte stellen. En ook de mogelijkheden die kinderen hierin hebben moet daarin meegenomen worden. Alles staat wederom uitgelegd in de handreiking participatie van kinderen in de meldcode

5. Vragen en luisteren naar de visie van het kind
Kinderen die te maken hebben met kindermishandeling en huiselijk geweld hebben bestaande zorgen. Laat de kinderen zoveel mogelijk praten als zij aangeven te willen praten. Neem hen serieus. Kinderen kunnen ook goed meedenken in oplossingen en vraag hun mening bij voorgestelde beslissingen.

6. De mening van het kind in de besluitvorming
Zie vorige stap.

7. Route bij disclosure
Als een kind bij jou vertelt dat het thuis mishandeld wordt of toeschouwer is van huiselijk geweld, dan noemen we dat disclosure. Wanneer er sprake is van disclosure worden stappen 1,2 en 3 overgeslagen in de meldcode en doen we direct een melding bij Veilig thuis (zie uitleg bij disclosure waarom we dat doen) Veilig thuis geeft onze AF advies over hoe nu verder te handelen.

8. Steun
Na het melden moet het kind weten dat hij of zij terug kan vallen op jou als pedagogisch medewerker. Vertel het kind dat de AF contact heeft met veilig thuis en dat het altijd binnen mag komen lopen bij de AF voor vragen. Bij iedere nieuwe stap in het proces worden ouders/verzorgers , maar zeker ook het kind op de hoogte gebracht. Zorg ervoor dat je goed de behoefte van het kind in de gaten houdt. Wil het kind even geen gesprek dan is dat ook goed, maar wil het kind wel in gesprek, maak dit dan mogelijk voor hem of haar.

9. Tips voor gesprek
Met kinderen over kindermishandeling en huiselijk geweld praten is niet eenvoudig. In de handreiking participatie van kinderen in de meldcode worden kwalitatieve gesprekstips gegeven. Deze vinden jullie op kantoor.

Definities en voorbeelden acute, structurele onveiligheid en disclosure

In samenspraak met Veilig Thuis zijn standaard definities en voorbeelden opgesteld. Deze voorbeelden zijn zijn gericht op de praktijk van de kinderopvang, bijvoorbeeld: kinderdagverblijf, peuterspeelzaal, gastouderbureau, buiten/tussenschoolse opvang.

Acute onveiligheid

Definitie	Een persoon is in direct fysiek gevaar, diens veiligheid is de komende dagen niet gegarandeerd en hij of zij heeft direct bescherming nodig.
Toelichting	Bij het afwegen van signalen van huiselijk geweld en/of kindermishandeling schat een beroepskracht allereerst en voortdurend in of een betrokkene acuut (levens)gevaar loopt. Dit betreft de aanwezigheid van fysiek of seksueel geweld (met of zonder letsel) of, in geval van zorgafhankelijke kinderen of (oudere) volwassenen, de áfwezigheid van de meest basale verzorging (waaronder eten, drinken, kleding en onderdak) maar bijvoorbeeld ook het onnodig toedienen van medicijnen of het verrichten van onnodige zorg.
Voorbeelden	Door geweld toegebrachte verwonding die medische behandeling behoeft. (Ernstig) letsel met een vermoeden dat dit is toegebracht, of een poging daartoe. Poging tot verwurging. Wapengebruik. Geweld tijdens de zwangerschap. (Vermoeden van) seksueel misbruik of seksueel geweld of seksuele exploitatie van kinderen jonger dan 18 jaar. Acute bedreiging om zichzelf of een naaste (waaronder (ex)-partner, kinderen of familielid) te doden, ernstig letsel toe te brengen of hun vrijheid te benemen (familiedrama, eerwraak, vrouwelijke genitale verminking). Onthouden van zorg die acuut de gezondheid bedreigt van -9 maanden tot 100 jaar, waaronder het onthouden van voedsel. Als een ouder/verzorger (medische) klachten/aandoeningen bij een kind verzint/aandikt, (medische) onderzoeksgegevens betreffende bij het kind bestaande klachten en afwijkingen vervalst of in het kader van een onderzoek selectief verstrek of (medische) klachten en afwijkingen bij het kind daadwerkelijk veroorzaakt. Vrijheidsbeperkende maatregel voor pleger loopt af zonder dat er afdoende veiligheidsmaatregelen genomen zijn.

	Acuut onveilige situatie bestaat of zorg dreigt weg te vallen vanwege suïcidepoging, automutilatie, acuut psychiatrisch beeld, intoxicatie door alcohol of drugs. Noodgedwongen vlucht van huis door (dreiging van) huiselijk geweld en/of kindermishandeling.

Structurele onveiligheid

Definitie	Er is sprake van herhaling of voortduren van onveilige situaties of van geweld.
Toelichting	Een voorgeschiedenis van huiselijk geweld of kindermishandeling is de belangrijkste voorspeller voor voortduren van onveiligheid (daderschap en slachtofferschap) in de toekomst. In de afweging of sprake is van structurele onveiligheid is ten minste over de volgende factoren informatie nodig: herhaling van geweld /onveiligheid, oudersignalen en eventuele kindsignalen/signalen van slachtoffers.
Voorbeelden	Minderjarigen die opgroeien bij ouders met zodanig ernstige problematiek ten gevolge van verstandelijke beperking, middelenverslaving, psychische problematiek dat de fysieke en emotionele veiligheid van het kind bij herhaling en/of voortdurend wordt bedreigd en de ontwikkelmogelijkheden van deze minderjarigen structureel ingeperkt worden. Door geweld toegebrachte verwonding die medische behandeling behoeft. Poging tot verwurging. Wapengebruik. Geweld tijdens de zwangerschap. (Vermoeden van) seksueel misbruik of seksueel geweld of seksuele exploitatie van kinderen jonger dan 18 jaar. Acute bedreiging om zichzelf of een naaste (waaronder (ex)-partner, kinderen of familielid) te doden, ernstig letsel toe te brengen of hun vrijheid te benemen (familiedrama, eerwraak, vrouwelijke genitale verminking). Onthouden van zorg die acuut de gezondheid bedreigt van -9 maanden tot + 100 jaar, waaronder het onthouden van voedsel. Als een ouder/verzorger (medische) klachten/aandoeningen bij een kind verzint/aandikt, (medische) onderzoeksgegevens betreffende bij het kind bestaande klachten en afwijkingen vervalst of in het kader van een onderzoek selectief verstrek of (medische) klachten en afwijkingen bij het kind daadwerkelijk veroorzaakt. Vrijheidsbeperkende maatregel voor pleger loopt af zonder dat er afdoende veiligheidsmaatregelen genomen zijn.

	Acuut onveilige situatie bestaat of zorg dreigt weg te vallen vanwege suïcidepoging, automutilatie, acuut psychiatrisch beeld, intoxicatie door alcohol of drugs. Noodgedwongen vlucht van huis door (dreiging van) huiselijk geweld en/of kindermishandeling. (Ernstig) letsel met een vermoeden dat dit is toegebracht, of een poging daartoe. Ernstige verwaarlozing die voor jonge opgroeiende kinderen blijvende schade kan veroorzaken. Minderjarigen die een hoog schoolverzuim hebben. Minderjarigen die stelselmatig getuige zijn van huiselijk geweld. Minderjarigen die geregeld fysiek mishandeld worden. Psychische en/of fysieke mishandeling door escalerende vormen van langdurige stalking in partnerrelaties.

Disclosure

Definitie	Slachtoffers die uit zichzelf een beroepskracht om hulp vragen of zich uiten bij (mogelijk) huiselijk geweld en/of kindermishandeling.
Toelichting	Wanneer een slachtoffer, kind of volwassene, uit zichzelf een beroepskracht om hulp vraagt bij mogelijk huiselijk geweld en/of kindermishandeling of zich hierover uit, zonder hulp te vragen, betekent dit veelal dat het (minderjarige) slachtoffer een acute crisis ervaart en vreest voor de veiligheid en/of het welzijn van zichzelf of gezinsleden. Het met onvoldoende voorbereiding met de ouders/pleger(s) bespreken van de (door het slachtoffer) geuite zorgen kan leiden tot (verergering van) situaties van acute of structurele onveiligheid. Dit geldt uitdrukkelijk ook voor specifieke vormen van huiselijk geweld zoals (ex-)partnerstalking, huwelijksdwang, eergerelateerd geweld en ouderenmishandeling. Een professionele norm tot melden betekent in dit geval zorgvuldige afstemming over de vervolgacties tussen de beroepskracht, Veilig Thuis en het slachtoffer.
Voorbeelden	

Stappenplan Meldcode

Naam kind

Geboortedatum

Groep

Mentor kind

Stap 1 In kaart brengen van signalen

Breng de signalen die een vermoeden van huiselijk geweld of kindermishandeling bevestigen of ontkrachten in kaart en leg deze vast in het dossier.

Beschrijf de stappen die je hebt gezet en de besluiten die worden genomen. Leg ook vast wie je raadpleegt en wat je in dit overleg hebt afgesproken.

- Kindcheck bij oudersignalen
  Heeft de zorgvrager kinderen?
  Is er adequate opvang?
  Kan de zorgvrager de kinderen structureel voldoende beschermen, verzorgen en opvoeden.

- Observeren
- Breng de signalen in kaart
- Bespreek de zorg met AF
- Bespreek de zorg met betrokkenen
- Documenteren

Datum: Ingevuld door:

Datum: Ingevuld door:

Datum: Ingevuld door:

Datum: Ingevuld door:

Datum: Ingevuld door:

Datum: Ingevuld door:

Datum: Ingevuld door:

Datum: Ingevuld door:

Verslag stap 1:

Stap 2 Collegiale consultatie

Bespreek de signalen met de aandachtsfunctionaris

Bij twijfel: Veilig thuis advies vragen

Bij twijfel: letseldeskundige

- Bespreek signalen met collega's
- Overleg met de aandachtsfunctionaris voor advies
- Aandachtsfunctionaris heeft contact met veilig thuis voor advies
- Maak verslag (noteer afspraken, data, jaartal)

1. Datum werkoverleg (aar het kind voor het eerst besproken wordt)

2. Waar maken we ons zorgen om?

3. Welke stappen zijn reeds ondernomen?

4. Welke informatie is er en wat ontbreekt?

Denk aan: informatie over de thuissituatie, een observatie welbevinden, een observatie door pedagogisch coach.

5. Wordt de zorg gedeeld door andere collega's? Hebben de collega's aanvullende informatie?

6. Moet het kind verder geobserveerd worden? Door wie (pm'er? Pedagogisch coach?)? Op welk gebied (motorisch, spraak/taal, sociaal-emotioneel)? Wanneer en hoe wordt dit geregistreerd (bijvoorbeeld welk observatie-instrument of het verslag van de pedagogisch coach)? Noteer de data!

7. Welke lijn van aanpak voor het gedrag gaat er de komende periode zijn?

8. Welk tijdspad wordt er afgesproken? Wanneer is de eerstvolgende afspraak?

9. Wie heeft verantwoordelijkheid voor verdere aanpak?

De mentor is verantwoordelijk, maar wie is er bij afwezigheid van de mentor verantwoordelijk(bijvoorbeeld bij vakantie)?

Stap 3 Gesprek met betrokkenen

Bespreek de signalen met de betrokkene

Heb je ondersteuning nodig bij het voorbereiden of het voeren van het gesprek met de zorgvrager, raadpleeg dan de aandachtsfunctionaris of veilig thuis.

Aandachtsfunctionaris pedagogisch medewerker gaan in gesprek met de ouder en spreekt zorg uit over het gedrag of de ontwikkeling van het kind naar de ouder.

- Maakt verslag ((noteer afspraken, data, jaartal)

1. Wanneer heeft het gesprek plaatsgevonden?

2. Wie waren aanwezig bij het gesprek?

3. Verslag van het gesprek (inclusief gemaakte afspraken tijdens gesprek)

4. Is er een vervolgafspraak? Zo ja, Wanneer?

Stap 4 Afwegingskader

Weeg op basis van de signalen, van het ingewonnen advies en van het gesprek met de betrokkene, het risico. Weeg eveneens de aard en de ernst

Raadpleeg in alle gevallen van twijfel over de vervolgstap Veilig thuis

1. Heb ik op basis van de stappen 1 t/m 4 van de meldcode een vermoeden van (dreiging van) huiselijk geweld of kindermishandeling?

Nee, afsluiten en vastleggen in dossier

Ja: Ga verder met afweging 2

2. Schat ik op basis van de stappen 1 t/m 4 van de meldcode in dat er sprake is van acute onveiligheid en/of structurele onveiligheid? (meldnorm 1)

Nee, Ga verder met afweging 3

Ja, melden bij Veilig thuis. De stappen 3 t/m 5 worden met Veilig thuis doorlopen

3. Ben ik in staat effectieve hulp te bieden of organiseren om dreiging van (toekomstig) huiselijk geweld of kindermishandeling af te wenden? (meldnorm 2 en 3)

Nee, melden bij Veilig thuis

Ja, Hulp bieden of organiseren, ga verder met afweging 4

4. Aanvaarden de betrokkenen hulp om dreiging van (toekomstig) huiselijk geweld en/of kindermishandeling af te wenden en zijn zij bereid zich hiervoor in te zetten?

Nee, melden bij Veilig thuis

Ja, Hulp bieden of organiseren, ga verder met afweging 5

5. Leidt de hulp binnen de gewenste termijn tot de noodzakelijke resultaten ten aanzien van de veiligheid en/of het welzijn van alle betrokkenen?

Nee, opnieuw melden bij Veilig thuis

Ja, Hulp opstarten met afspraken over het volgen van toekomstige (on) veiligheid met betrokkenen en samenwerkingspartners.

Vastleggen van bovenstaande afweging

Stap 5

1: is melden noodzakelijk?

2: is hulp bieden of organiseren mogelijk?

Melden is noodzakelijk:
Meld je vermoeden bij Veilig thuis
Beschrijf zoveel mogelijk feiten en gebeurtenissen die zijn vastgesteld
Bespreek de melding met de betrokkenen
Zicht houden op de situatie na de melding door in contact te blijven met de betrokkenen
Documenteren van de melding

2. Is hulp bieden of organiseren mogelijk?

Hulp bieden is alleen maar mogelijk als je als organisatie zicht hebt op de (on) veiligheid.